

Finansdepartementet

Remissvar promemorian Vissa förfarandefrågor för elstöd till företag

Inledning

Folkets Hus och Parker har beretts möjlighet att inkomma med remissvar angående promemorian "Vissa förfarandefrågor för elstöd till företag".

Folkets Hus och Parker är en riksorganisation med närmare 500 medlemsföreningar i hela landet som tillhandahåller mötesplatser för föreningsliv, offentliga och privata aktörer. Medlemsföreningarna bedriver publika kulturverksamheter inom scenkonst, konserter, konstutställningar och biografverksamhet. Riksorganisationen har tillsammans med sina medlemsföreningar tagit ett stort ansvar för att bromsa smittspridningen under coronapandemin, vilket inneburit stora ekonomiska förluster för hela folkrörelsen. Återhämtningen till tidigare intäktsnivåer är långt ifrån fullföljd, med tydlig negativ påverkan på likviditeten i verksamheterna.

Mot bakgrund av detta befinner sig våra medlemsföreningar i ett fortsatt utsatt läge, till följd av skenande elpriser och ovissa besked om kompensation.

Folkets Hus och Parkers synpunkter

Då Folkets Hus och Parkers medlemsföreningar främst driver ideellt baserad, lokal verksamhet, saknas möjlighet till ökade intäkter och höjda priser för att i någon mån förbättra ekonomin. Detta förvärras i många fall av långa avtal för lokaluthyrning, som saknar överenskomna mekanismer för att höja hyror för att kompensera för skenande elpriser.

Till skillnad mot flertalet kommersiella företag, saknar allmännyttiga föreningar möjlighet att kompensera ökade kostnader med höjda priser eller nya intäkter. Det beror bland annat på att våra medlemsföreningars basfinansiering till viss del utgörs av offentliga driftsstöd, projektanslag, och verksamhetsersättningar. Men det beror också på att övrigt föreningsliv dras med liknande svåra omständigheter, vilket gör att det saknas utrymme för prishöjningar i uthyrningar till lokalt föreningsliv som utgör en viktig och betydande del av basverksamheten. Ett liknande förhållande råder inom den kulturverksamhet som bedrivs, då privatpersonernas köpkraft drabbats negativt och betydande prishöjningar skulle kunna få motsatt effekt.

Föreningslivets elstöd bör tidigareläggas

Under punkten 2.2 nämns föreningar som möjliga mottagare, då stödet lämnas till juridiska personer. I övrigt nämns inte föreningslivet alls. Däremot lyfts det undantag som införts för dödsbon, där dödsbon efter näringsidkare får stöd enligt förordningen om elstöd till företag, medan övriga dödsbon får stöd via förordningen för privatpersoner.

Folkets Hus och Parker anser att det finns en motsvarande logik beträffande föreningsliv och civilsamhälle kontra näringsliv, som påminner om tillämpningen kring dödsbon. Baserat på detta resonemang borde utbetalningar av elstöd till ideella föreningar och andra allmännyttiga aktörer i

civilsamhället kunna tidigareläggas, på grund av sektorns utsatthet, svårigheter att skapa nya intäktskällor, samt avsaknad av komplexitet vad gäller konkurrenspåverkande effekter vid tilldelning av offentliga stöd.

Folkets Hus och Parker föreslår därför att en första utbetalningsomgång för elstöd till juridiska personer öronmärks för utbetalningar till civilsamhällets organisationer.

Understödjande uppdrag till riksorganisationerna

Då en betydande andel av Folkets Hus och Parkers medlemsgrupp består av allmännyttiga ideella föreningar och äldre, skattebefriade så kallade UPA-föreningar, saknas i många fall skattekonton, vilket tydligt försvårar utbetalningen av elstöd i enlighet med det aktuella förslaget. Detta innebär också en risk att mindre föreningar inte klarar av de formella delarna och därför ofrivilligt kan komma att avstå sitt elstöd.

Då liknande förutsättningar troligtvis råder i andra delar av civilsamhället, anser Folkets Hus och Parker att särskilda insatser bör vidtas för att stärka exempelvis allmännyttiga föreningars förutsättningar att kunna ta del av elstödet på ett snabbt och effektivt sätt. Annorlunda förutsättningar för exempelvis ideella föreningars registrering av företrädare, med tillhörande uppgiftsverifiering, bör också beaktas.

I det fall extra informationsinsatser, rådgivning och förberedande handläggning krävs, föreslår Folkets Hus och Parker att sådana uppdrag tilldelas berörda riksorganisationer. Rimliga ekonomiska förutsättningar för sådana uppdrag förutsätts tillskapas.

För Riksorganisationen Folkets Hus och Parker

Calle Nathanson
vd Folkets Hus och Parker